

“... ”

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 231/5. maddesi gereğince hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararının kesinleşmesinden sonra verilmesinde yeniden kasıtlı suç işlenmesi halinde aynı Kanunun 231/11 inci maddesi davaya bakan hakime hükmü açıklamayı zorunlu kılmıştır. Bu zorunluluk karşısında, önceki kararı veren hakimın isabetsiz kararları dosya ele alındığında davaya son olarak bakan hakim tarafından açıklanmak durumunda kalmakta, bu kararlar istinaf incelemesinde yasaya aykırı görülerek, karar veren hakimın kararı bozulmakta veya kaldırılmakta, daha sonra da bu duruma göre not fişi takdirine tabi tutulmaktadır.

Buna göre, örneğin, sanığın beraatine karar verilmesi gerekirken cezalandırılmasına karar verilip daha sonra hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilen hallerde, denetim süresi içinde yeniden kasıtlı suç işleyen sanık hakkında dosyası ele alındığında beraat kararı verilememekte, CMK'nın 231/11 maddesi gereğince cezalandırma yoluna gidilmesi mecburiyetinde kalınmaktadır. Bu durum ise Anayasanın 138/1. maddesinde belirtilen, “Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler” hükmüne aykırılık oluşturmaktadır.

Halen uygulamada, CMK'nın 231/11. maddesi gereğince açıklanan kararın istinaf incelemesinde, beraate karar verilmesi gereken hallerde, Bölge Adliye Mahkemesi Ceza Dairesi mahkumiyet kararını iptal edip, beraat kararı vermektedir.

Yargılama konusu olay dikkate alındığında, aynı tür eylemlerle ilgili olarak fiilin suç oluşturmadığı, kanunda suç olarak tanımlanmadığı gerekçesiyle mahkumiyet kararlarının bozulmasına karar verilip, beraat kararı verilmektedir. Bununla ilgili olarak Yargıtay 8 inci Ceza Dairesinin 2014/16475 esas, 2014/14092 karar, Yargıtay 13 üncü Ceza Dairesinin 2016/10896 esas, 2018/1124 karar sayılı ilamları suretler bilgi edinilmesi bakımından dosyaya eklenmiştir.

5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 223/1. maddesi gereğince, “Duruşmanın sona erdiği açıklandıktan sonra hüküm verilir. Beraat, ceza verilmesine yer olmadığı, mahkûmiyet, güvenlik tedbirine hükmedilmesi, davanın reddi ve düşmesi kararı, hükümdür”.

Bu maddenin açıklığı karşısında, yargılama sonunda ceza mahkemesince beraat, mahkumiyet, vs verilebilmekte ise de: Kanunun 231/11. maddesi, Kanunun 223/1. maddesinde sayılan kararlardan her hangi birinin uygulanmasına engel teşkil edip, sadece mahkumiyet kararı verilmesini, bu kararın da açıklanması geri bırakılan karar olduğunu emretmektedir.

CMK'nun 231/11. maddesi söz konusu olan durumlarda, örneğin haksız tahrik indirimi uygulanması gerekip de önceki kararda uygulama yapılmamış ise, hüküm açıklanırken TCK'nun 29 uncu maddesi hükmünün uygulanamaması, etkin pişmanlık indirimi gerekiyorsa bu indirimlerin uygulanamaması sonucu doğacak, bu şekilde verilen kararlar hatalı olacağından, kanun yolu incelenmesinde ancak düzeltilme imkanı bulunacak, denetim mahkemesince önce karar bozulacak, sonra kanuna uygun yeni bir hüküm kuracaktır.

Anayasanın 138/1. maddesi hükmü dikkate alındığında CMK'nun 231/11. maddesinin uygulanması gereken hallerde, hakimin önceki karardan bağımsız, kendi vicdani kanaatine ve hukuka uygun yeni bir karar verebilecek şekilde düzenlenmesi gerekirdi.

CMK'nun 231/11. maddesi hükmün açıklanması gereken hallerde, hakimin vicdani kanaatine göre karar verilmesini engellemekte, örneğin beraat gereken hallerde cezalandırma yoluna gidilmesini zorunlu kılmakta, önceki kararın yanlışlığı bilinmesine rağmen ikinci kez hatalı karar verilmesine yol açmaktadır.

Bu nedenlerle Anayasa Mahkemesine başvurulması gerekmiştir.

HÜKÜM: Yukarıda açıklanan nedenlerle;

1- a) Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 138/1. maddesine aykırı olduğu anlaşıldığından, Anayasa'nın 152'nci ve AMKYUHK'nun 40/1. maddesi gereğince ANAYASA MAHKEMESİNE BAŞVURULMASINA,

b) Kararın ve dosyaya konu ilgili belgelerin onaylı birer suretinin yazılacak gerekçe ile birlikte Anayasa Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine,

c) Anayasa Mahkemesi Genel Sekreterliğince dosyamızın kaleme havale edildiğinin bildirildiği tarihten itibaren, Anayasa Mahkemesi'nin incelemesinin beş ay sonra sonuçlanmaması halinde, Anayasa'nın 152'nci maddesi gereğince yürürlükteki yasa hükümlerine göre karar verilmesine, karar verildi."